

Državni izpitni center

M 1 7 1 2 0 2 1 4

SESSIONE PRIMAVERILE

SLOVENO COME LINGUA SECONDA

INDICAZIONI PER LA VALUTAZIONE

Sabato, 10 giugno 2017

MATURITÀ GENERALE

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen.
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna.
- Za odgovore ali rešitve, zapisane v povedih, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrezna.

A) Bralno razumevanje

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	1	Po smislu, na primer: ♦ inteligentnosti/inteligenci vran(ov) ♦ Gea	♦ vranah	
	1	Po smislu, na primer: ♦ jih zanima narava/svet živali/vrane		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	Po smislu, na primer, eden od: ♦ vrano pred trenjem orehov ♦ vrano, ki se pripravja na trenje orehov ♦ vrano z orehom v kljunu		
	1	Eden od (ali oba): ♦ uvodni odstavek ♦ prvi odstavek/prvi del		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	1	Po smislu, na primer: ♦ Vrani orehe spustijo z višine, tako da počí lupina, ♦ ali pa jih odložijo na cesto in čakajo, da jih povozi avto.		
	1			
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	2	♦ DA ♦ NE ♦ DA ♦ DA ♦ NE		5 pravih rešitev = 2 4, 3 pravilne rešitve = 1
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	1	Po smislu, na primer, eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Ker spravljajo/pobirajo vse, kar se sveti/blešči. ◆ Ker se je že zgodilo, da so odnesle iz hiše dragoceno zlatnino. 		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	2	Po smislu, na primer, štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ sposobnost učenja ◆ prilagajanje novim razmeram ◆ sposobnost pomnjenja, ◆ sposobnost strateškega odločanja ◆ sposobnost koncentracije ◆ umska prožnost ◆ sprejemanje odločitev 		1 za dve navedbi
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1	Po smislu, na primer, dva od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ ker izdelujejo orodje ◆ se prilagajajo drugim v jati ◆ se igrajo 		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1	Po smislu, na primer – podobnost: <ul style="list-style-type: none"> ◆ celice, ki sodelujejo pri sprejemanju odločitev 		
	1	Po smislu, na primer – razlike: <ul style="list-style-type: none"> ◆ zgradba, anatomija ◆ ptičji možgani so primitivnejši ◆ ptičji možgani so manjši 		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	3	Po smislu, na primer: ♦ Vrane so se naselile v bližino mest, ker jim je v naravnem okolju začelo primanjkovati hrane. Našle so jo na mestnih smetiščih in se prilagodile življenju v človekovi bližini.		2 za vsebinsko popoln odgovor (zakaj, kako) 1 za vsebinsko nepopoln odgovor 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	2	Na primer: ♦ Če se nam živali zaradi preživetja približajo in nas pri tem ne ogrožajo, se moramo tudi mi prilagoditi njim/jih sprejeti/moramo biti pripravljeni na sobivanje ...		1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

B) Poznavanje in raba jezika

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	1 1 1	Po smislu, na primer: ♦ živijo v primestjih in mestih. ♦ moramo ljudje z njimi sobivati. ♦ se dobro prilagodile temu okolju.		Odgovori morajo biti jezikovno in pravopisno ustrezni.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2		Na primer: ♦ vrana/poje/odleti/spusti/druga/druga/vrane ♦ ga/oreh/njegova/ga ♦ trda asfaltna površina		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	2	♦ Oreh pade na trdo asfaltno površino in njegova lupina počí.	Možen tudi drugačen besedni red.	2 za pravopisno in jezikovno ustrezno poved 1 za zapis z eno napako 0 za zapis z dvema ali več napakami
3.2	2	♦ Ob padcu oreha na trdo asfaltno površino njegova lupina počí.	Možen tudi drugačen besedni red.	2 za pravopisno in jezikovno ustrezno poved 1 za zapis z eno napako 0 za zapis z dvema ali več napakami
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1 1 1	Po smislu, na primer: ♦ (osebek) Vrana je inteligentna ptica. ♦ (prislovno določilo vzroka) Zaradi vran ljudje skrbneje ravnaajo z odpadki. ♦ (predmet) Znanstveniki raziskujejo vrane in njihove zmožnosti prilagajanja spremembam v okolju.		Odgovori morajo biti jezikovno in pravopisno ustrezni.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	♦ DA		
5.2	3	S / S/2 / S	S/2 / S	3 za ustrezno rešitev 1 za pravilno število stavkov
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	2	Po smislu, na primer: ♦ Zato ne čudi, da <u>recimo</u> ljudje sivih vran <u>ne marajo</u> , posebno po nekaj napadih na ljudi.	na primer so manj prijubljene/ bolj osovražene	1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	2	♦ Pred dvema letoma <u>sta ameriška znanstvenika s poskusom dokazala</u> , da se ptice ne razlikujejo od ljudi.		2 za pravopisno in jezikovno ustreznost povedi 1 za zapis z eno ali dvema napakama
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1	♦ vran/ptica/žival		Po smislu.
	1	♦ nobeden/nihče		
	1	♦ enostavno		
	1	♦ komar/muha/vešča/		Po smislu.
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	3	♦ (od)pasti ♦ nadlegovati ♦	odpaden/odpadni razvojni/razvit nadloga/nadležnost razvoj	6 pravilnih rešitev = 3 5, 4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10.1	1	♦ ustavi, dovršni		
	1	♦ poberejo, dovršni		
10.2	2	♦ Ko se promet ustavlja, vrane v miru in varno pobirajo obed s cestišča.		Vse ali nič.
10.3	2	Po smislu, na primer: ♦ Ne, saj glagolsko dejanje v drugem stavku zahteva končanje glagolskega dogodka v prvem stavku. /Drugi dogodek se lahko začne, ko se konča prvi dogodek.		Vse ali nič.
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	♦ gazza ♦ cornacchia		1 za obe rešitvi.
11.2	1	Po smislu, na primer: ♦ tisti, ki so, navadno v nepoštenih zadevah, enakega mišljenja, pričrjanja, drug drugemu ne nasprotujejo, ne škodujejo		
11.3	2	Po smislu, na primer: ♦ Frazem krađe kot sraka je znan v obeh jezikih. Na primer v italijansčini: gazza ladra.		1 za razlago 1 za ponazoritev
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	3	♦ v cerkvi ♦ na pločniku ♦ v primestju	iz cerkve s pločnika iz primestja	v cerkev na pločnik v primestje
Skupaj	3		na/s/na	9 pravih rešitev = 3 8, 7, 6 pravih rešitev = 2 5, 4, 3 pravilne rešitve = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13	1	Po smislu, na primer:		
	1	♦ prilagajati se razmeram (3)		
	1	♦ preseliti se v hišo (4)		
	1	♦ leteti po zraku (5) / nad gozdom (6) / na sestanek (4) / z letališča (2)		
Skupaj	3			Pravilen zapis primera in ustrezen sklon.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14	6	<p>Siva vrana se je v urbano okolje pričela naseljevati šele v 50. letih prejšnjega stoletja in kasneje. V mestnih parkih na Finskem so zaznali naraščajoč trend številnosti sivih vran po 1960. letu, na Poljskem v Varšavi pa šele po letu 1980. V Republiki Sloveniji natančnih podatkov o naselitvi sivih vran v urbanem okolju nimamo. Za jugovzhodno Slovenijo je ocenjeno, da so se sive vrane v mestih pričele pojavljati po letu 1980. V javnosti se v povezavi s sivimi vranami poudarja predvsem škodo, ki naj bi jo sive vrane povzročale človeku, medtem ko se vidiki koristnosti sivih vran praviloma ne omenjajo.</p>		<p>Brez napak = 6 1 napaka = 5 2 napaki = 4 3, 4 napake = 3 5, 6 napak = 2 7, 8 napak = 1 več napak = 0</p> <p>Upoštevamo tudi na novo narejene napake.</p>
Skupaj	6			

IZPITNA POLA 2

Slušno razumevanje

PARTIZANSKA PESEM, ODDAJA FORTISSIMO, KVIZ V TRIČETRTINSKEM TAKTU, 9. MAJ 2015 NA RADIU SLOVENIJA 1

Transkripcija besedila (od 20,30 min)

NOVINAR: Partizanska glasba pa se po 70 letih od njenega nastanka še vedno pogosto izvaja, največkrat na partizanskih svečanostih in spominskih slovesnostih ali na koncertih partizanskih pevskih zborov. Eden najbolj poznanih je mešani Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič, ki deluje neprekinjeno že častitljivih 42 let. Ustanovljen je bil na pobudo bivših partizanov in je kot tak pomemben kulturni element slovenske skupnosti v Italiji. Glavno poslanstvo zbora je prenašanje izročila NOB in odporniškega gibanja, ohranitev partizanske pesmi ter posredovanje idealov miru, bratstva in enakopravnosti med narodi. Vseeno pa je jasno, vojna se je končala pred 70 leti, pesem pa še vedno živi. Kaj je razlog, da se je tako živo usidrala v srca mnogih Slovencev, kakšno vlogo ima danes in kako jo doživljajo nove generacije? O vsem tem sem se pogovarjal s predsednico Tržaškega partizanskega pevskega zbora Rado Zergol.

R. ZERGOL: Mislim, da je partizanska pesem najprej bodrila, bodrila narod, bodrila ljudstvo k upor. Če pomislimo na vsebino teh pesmi, torej vsebina je lahko žalostna, je lahko lirski, lahko pa tudi taka bodrilna, torej v bistvu, to je bla pesem, v kateri so izpovedovali tudi vse svoje občutke, svojo upanje v boljšo prihodnost oz. upanje v zmago za to, za kar so se borili.

NOVINAR: Kakšen pa bi rekli, da je njihov pomen danes? Bi rekli, da se je njena vloga skozi zgodovino kakorkoli spreminjala ali celo spremenila?

R. ZERGOL: Spreminjala, vsekakor. V bistvu danes živimo v nekoliko drugačnem času, vendar, recimo, da lahko ohranimo to isto sporočilnost. V bistvu mi smo doživeli osvoboditev, mi sedaj živimo 70 let po osvoboditvi. Pomislimo pa, da kakor imamo še vedno narode, ki tega niso še doživeli. Če pa pomislimo, da partizanska pesem ima tudi nekakšno socialno sporočilnost, torej osvoboditev tudi izpod drugega jarma, ne samo izpod tujca, npr., potem pa sporočilnost velja vedno. To vsekakor. Prav, da ne pozabimo, no, torej v bistvu spada tudi to v našo slovensko splošno literaturo, splošno kulturo, ne. Prav je, da ne pozabimo, prav je, da tudi naši otroci spoznajo in gojijo partizansko pesem. Torej, na kratko, sporočilo je vedno isto. Torej boj za svobodo, boj za osvoboditev izpod tujega jarma in boj za socialno pravico.

NOVINAR: Omenili ste tudi otroke in mlajše generacije. V Tržaškem partizanskem pevskem zboru Pinko Tomažič že od samega začetka sodeluje več generacij, od mladih pa do starejših. Je to morda lahko dejavnik, ki spreminja funkcionalnost in tudi namen partizanske pesmi? Kako bi rekli, da partizansko pesem razumejo mlajše generacije?

R. ZERGOL: Najprej jo razumejo prav očitno kot pesem, kot napev, ne. Če se pa poglobijo v sporočilo, v besedilo in če so tako brihni, recimo, ne, da tudi to poglobijo z določeno literaturo, da vprašajo malo okoli, kdaj je nastala ta pesem, kako je nastala ta pesem, potem mislim, da vse to ima nek smisel, ne. No, torej s tem gradimo tudi naše zgodovinsko znanje, naše zgodovinsko spoznanje in kot pravimo, če poznamo zgodovino, potem naj se ne bi žalostni dogodki ponavljali. Naj povem, da pri nas poleg tega, da sodelujejo razne generacije, mi smo verjetno prvi tak zbor, tu v zamejstvu, v tem našem kraju, v katerem so od samega začetka sodelovali pa tudi Italijani in Slovenci, kar je bilo pri nas zelo pomembno.

NOVINAR: No, tako kot včasih tako tudi še danes se pesmi prepevajo na vsem slovenskem etničnem ozemlju, četudi deli tega ozemlja danes sodijo pod upravo drugih dežel. Kakšna je vloga in pomen partizanske pesmi za vas, za zamejce?

R. ZERGOL: Torej, mi se trudimo, da bi prvič ohranili partizansko pesem tu v zamejstvu in mislim, da smo to dosegli, torej 40 let delovanja, 40 let naših koncertov je veliko pripomoglo k temu, da nismo pozabili na te naše partizanske pesmi. Z druge strani v Italiji, v italijanskem prostoru pa je veliko pomanjkanje, velika vrzel. Italijani imajo tudi določeno literaturo, določene partizanske pesmi, jih pa ne poznajo, oni pa jih pozabljajo, in jaz bi rada, da bi bila naša vloga v tem kontekstu tudi prav ta, da spomnimo tudi Italijane.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	Po smislu, na primer: ♦ novinarjem ♦ gospo/(Rado/Zergol (Cergol) ♦ predsednica pevskega zbora (TPPZ) ♦ Trstu/Italiji/zamejstvu.	♦ gostijo ♦ zamejka	2 za vse smiselne dopolnitve povedi 1 za eno vsebinsko ali jezikovno neustrezno dopolnitev
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ C		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	2	Po smislu, na primer: ♦ partizanska pesem (in Tržaški partizanski pevski zbor)		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ B		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	1	♦ DA		
	1	♦ DA		
	1	♦ NE		
	1	♦ DA		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	1	Po smislu, na primer: ♦ prenašanje izročila NOB in odporniškega gibanja oziroma ohranitev partizanske pesmi	♦ ohranitev spomina	
	1	♦ posredovanje idealov miru, bratstva in enakopravnosti med narodi	♦ posredovanje kulture	
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7		Po smislu, na primer: ♦ Aktualnost je v boju za osvoboditev nesvobodnih narodov in boj za socialno osvoboditev. ♦ Mladi naj bi spoznali zgodovino in književnost svojega naroda, se zavedli svoje zgodovine in s tem svoje identitete, se morda izognili ponavljanju napak iz zgodovine.		2 za vsebinsko popoln odgovor 1 za vsebinsko nepopoln odgovor 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1	♦ B		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	2	Po smislu, na primer: ♦ V oddaji se pojavlja tudi glasba/odlomki iz petih partizanskih pesmi, ki negovorno ponazorijo temo oddaje in jo približajo poslušalcu.		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	2	Po smislu, na primer, eden od: ♦ Govorica gostje v oddaji je primorsko obarvana, saj je v njenem govoru mogoče slišati primorsko naglaševanje (ni ozko izgovorjenih o oz. e), besedni red naslonk. ♦ Govorka uporablja mašila, kot so no, torej, ..., ponavlja in dopolnjuje že izrečene misli, opazen je izpad kratko naglašanih samoglasnikov npr. bla, ...		Ena od trditev mora biti ustrezno utemeljena.
Skupaj	2			

IZPITNA POLA 3**Daljšje esejsko besedilo**

Vsebina

Točke	Merila	Dodatna navodila
25		
A	do 3 Ustreznost naslovu	Povezanost s temo: izbira in predstavitev znanstvenih nedoumljivosti in razmišljanja o različnih vidikih človeštva v zgodbah, na primer: <i>premagovanje smrti, iskanje idealnega partnerja, družbeno nadzorovanje posameznika ...</i> .
B	do 6 Poznavanje snovi	Ustrezno povzemanje treh zgodb z elementi znanstvene fantastike, na primer: <i>Jetrnik, Božič s Hirošijem, Nacionalna svoboda, Kaca</i> .
C	do 3 Razlaga, oznaka, primerjava	Razlaga in primerjava podob prihodnjega sveta v zgodbah in primerjava z današnjim svetom z vidika humanosti.
Č	do 4 Ovrednotenje in opredelitev	Presoja in utemeljitev izbire sveta, v katerem je/bo več humanosti; možna je tudi aktualizacija.
D	do 3 Razvijanje misli	Argumenti, ponazoritve s primeri.
E	do 4 Logična povezanost	Skladnost: notranja – zunanja členitev; kohezija; koherenca.
F	do 2 Izvirnost	Vse po smislu.

Jezikovna pravilnost*

Točke	Merila	Dodatna navodila
6		
do 6	Oblikoslovna, besedoslovna, skladienjska (besedni red) pravilnost, pravopis	Za 4 isto-/raznovrstne ponavljajoče se napake – minus 1 točka (največ minus 6 točk).

Slog**

Točke	Merila	Dodatna navodila
4		
1	Bogastvo in ustreznost besedišča, slovničnih struktur	
2	Jedrnatost, jasnost, natančnost, živost izražanja	
1	Rokopisna urejenost besedila, ustreznost dolžina (+/- 50 besed)	

* Če kandidat napiše daljšje esejsko besedilo z manj kot 400 besedami, lahko pri jezikovni pravilnosti doseže največ tri točke (od šestih).

** Če kandidat napiše daljšje esejsko besedilo z manj kot 200 besedami, lahko pri slogu doseže največ dve točki (od štirih).